

סטנלי פישר, ברוך הבא לארנק! 200 ₪ חתימה חדשה

פנחס בר-זאב

מועדי חילופי נגידים בבנק ישראל מהווים נקודות ציון חשובות עבור כל אספן של שטרות ישראלים, ומן הטבע גם עבור רוב חברי העמותה שלנו. מייד עם כניסתו של נגיד חדש לתפקידו מתחילה מעין ספירה לאחור, ומידי חודש בחודשו מתגברת הציפייה לרגע הנכסף, בו פולט כספומט פלוני חבילת שטרות מתוכה מבצבץ השטר הראשון הנושא את חתימתו של הנגיד החדש ועליו מופיע גם תאריך חדש. ואז, השמועה עוברת מפה לאוזן ומטלפון נייד למשנהו, ותוך זמן קצר הקהילייה הנומיסמטית כולה יודעת על התגלית.

אולם, ממועד כניסתו לתפקיד של נגיד חדש, ועד לרגע הופעת השטר הראשון עם חתימתו, חולפת בדרך כלל תקופה ארוכה למדי שעשויה להאריך עד שנתיים. עד כה היה סדר ההוצאה קבוע למדי: השטר הראשון בעל חתימה חדשה ותאריך חדש הינו השטר בעריך הנמוך ביותר שחיו קצרים מאד עקב בלאי מוגבר. אי לכך ציפו האספנים גם הפעם כי הבכורה שמורה לשטר של 20 ₪ שחיי המחזור שלו מוערכים בשלושה חודשים בלבד, דבר שמצריך הדפסת כמויות גדולות כדי לספק את הביקוש המוגבר. אבל, כפי שבנק ישראל פרסם בדו"ח מחלקת המטבע האחרון, דווקא בשטר בעריך 20 ₪ חלה ירידה בשימוש, ככל הנראה עקב הפסקת הכנסתו לכספומטים על ידי הבנקים המסחריים והחברה המפעילה מכשירי בנק אוטומטיים (ATM) במוסדות ציבור.

יתר-על-כן, כותב שורות אלו מבחין כבר במשך חודשים מספר כי חלק מן הכספומטים החל לנפק שטרות בעריך 200 ₪. זהו חידוש מעניין שיגביר את השימוש בשטר זה, ובעקיפין אף עשוי לסייע להנהלת מחלקת המטבע בקבלת החלטה לעיין מחדש בתוכנית הגנוזה להנפקת השטר בעריך 500 ₪ הנושא את דיוקנו של יצחק רבין ז"ל. כידוע, גלופת השטר הוכנה מזמן וממתנה לימים טובים יותר באחד הכספות במרתפי בנק ישראל. בינתיים יש חיים חדשים לשטר של 200 ₪. אולם, האם שטר זה גם יידע להפתיע אותנו, ובגדול?

כך אכן קרה בתחילת נובמבר 2006! בימים אלה נמשך בקרב אספני השטרות וחברי העמותה הויכוח הקבוע על "מת" ו"על גבי איזה שטר" יתנוססו סוף-סוף חתימותיהם של נגיד בנק ישראל החדש סטנלי פישר, והיו"ר החדש של המועצה המייעצת ששמו טרם היה ידוע: סטנלי פישר נכנס לתפקידו בחודש מאי 2006, ולכן היה ברור בקרב האספנים כי עלינו להמתין לפחות עד אמצע 2007 או אף מאוחר יותר, עד להופעתו של שטר עם חתימתו של הפרופסור העולה החדש מארה"ב. וכולנו היינו סמוכים ובטוחים כי גם הפעם יגנוב את ההצגה השטר של 20 ₪.

אולם, בדיוק כמו שמיוונו של סטנלי פישר באה עלינו כהפתעה גמורה, מתברר עתה כי גם הוא יודע להכין לנו, האספנים, הפתעות. הפתעות נעימות, דווקא! בתחילת נובמבר 2006 ניגש כותב שורות אלו לאחד הכספומטים של בנק הפועלים בתל אביב המנפק שטרות של 200 ₪, והבחין מייד במשהו משונה על צד הפנים של השטרות: במקום חתימתו המוכרת של הנגיד הקודם דוד קליין, מופיעה חתימה כמעט מצויירת, מעין "חתימה של עולה חדש" שעדיין מתקשה לכתוב בעברית שוטפת. עיון נוסף והחידה נפתרה: החותם הוא "ס. פישר"! גם שמו המוכר מאוד של יו"ר המועצה המייעצת שלמה לורנץ נפקד, ובמקומו מתנוססת חתימתו של דוד פוגל, היו"ר החדש שנכנס לתפקידו רק לפני חודשים ספורים. גם התאריך השתנה: התשס"ו - 2006.

איזו הפתעות הכין לנו סטנלי פישר? ראשית, הוא עדיין לא כיהן שישה חודשים בתפקיד נגיד בנק ישראל, וכבר הצליח להוציא תחת ידיו שטר חדש הנושא את חתימתו. שנית, סוף-סוף מונפק שטר לציבור בדיוק בשנה המופיעה על השטר עצמו: 2006. ואחרון חביב, סטנלי גם הפך את היוצרות: במקום לנפק לציבור שטרות חדשים בסדר עולה - תחילה עריכס נמוכים ורק בסוף השטר בעריך הגבוה ביותר - הוא מפתיע את אספני השטרות עם הנפקה ראשונה של שטר של בעריך הכי גבוה, 200 ₪.

סטנלי היקר, הפתעת אותנו לטובה. עלה והצלח, והמשך להפתיע אותנו גם בעתיד, למשל עם הנפקת השטר החדש של 500 ₪ עם דיוקנו של רבין, ואולי בקרוב גם עם סידרה חדשה לגמרי של שטרות עם חידושים טכנולוגיים, ועוד. העיקר שיהיו יפים ושימשכו את תשומת לבם של אספנים חדשים בארץ ובעולם.

סטנלי פישר, ברוך הבא לארנק שלנו!

בנק ישראל: היזהרו ממטבעות מזויפים של 5 שקלים

בבדיקת בנק ישראל התגלו בימים האחרונים מטבעות מזויפים של 5 שקלים. הבנק נותן סימנים לזיהוי המטבע המזויף, לתשומת ליבו של הציבור

בנק ישראל מזהיר מפני מטבעות מזויפים של 5 שקלים שהתגלו בבדיקות הבנק. המטבעות המזויפים שהתגלו הם משנת הטבעה התשס"ה. הם מיוצרים ממתכת שונה, וההטבעה אינה מדויקת.

לפני כמה ימים פורסם ב"ידיעות אחרונות" כי מומחי בנק ישראל, הבודקים את המטבעות המועברים להפקדה בבנק המרכזי מהבנקים המסחריים נדהמו לאחרונה לגלות כי לא פחות מ-150 מטבעות שהועברו להם להפקדה מאחד הבנקים הגדולים במדינה מזויפים. הבנק העביר את הטיפול בדחיפות למשטרה. החשש הוא שכנופיה מנסה להחזיר לשוק אלפי ואולי עשרות אלפי מטבעות מזויפים בני 5 שקלים.

הזיוף קשה להבחנה בעין בלתי מזוינת, אך ניתן לאתר אותו באמצעים הבאים:

- חלקו הפנימי של המטבע המזויף עשוי ממתכת בצבע ורוד. ניתן לחשוף את הצבע הוורוד באמצעות גירוד פני המטבע על ידי חפץ חד.
- המילה ישראל שבתוך סמל המדינה במטבע המזויף חסרה, והעדרה ניתן לאיתור באמצעות זכוכית מגדלת.
- במטבע האמיתי שני צידי המלבן בבסיס הציור מעוטרים בקו כפול, ובמטבע המזויף הקו אינו כפול.

בנק ישראל קורא לציבור לשים לב לסימנים המוזכרים בעת תשלום או קבלה של מטבע 5 שקלים משנת התשס"ה. בנק ישראל הורה לבנקים לערוך בדיקה לזיהוי המטבעות בעת הפקדת מזומנים.

המטבעות שיתגלו כמזויפים יועברו בהתאם לחוק לידי המשטרה. מטבע מזויף הוא חסר ערך, ולא תתקבל תמורה בגינו.

y-net (29.06.06, 13:42).